

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Udenis Teodors (1868-1915), glaznotājs-grafiskis, Udenis Kārlis (1864-1956), skolotājs, Udenis Anna Elizabete (1904-1993), skolotāja, Udenis Elza Čarigrīda (1904-1994), skolotāja, Udenis Ēriņš (1895-1970), pilnspējas pilsoņa sabiedrības darbinājs / darbināta pils.

F-1458

Pastāvīgi glabājamo lietu
apraums H

1940. - 1980.

FONDS Nr. 1758

*ŪDERS TEODORS (1868-1915), gleznotājs-grafiķis,
ŪDERE KARLĪNE (1864-1956), skolotāja,
ŪDERE ANNA ELIZABETE (1904-1993), skolotāja,
ŪDERE ELZA MARGRIETA (1907-1993), skolotāja, ŪDRIS ERVIŅŠ
(1895-1970), Viļķenes pagasta sabiedriskais darbinieks/dzimtas fonds*

[1940-1980]

APRAKSTA Nr. 4

Aprakstījums (vēsturiskā izziņa)

Fondraža nosaukums.

Ūdris Erviņš.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija).

Erviņš Ūdris dzimis 1895.gada 28.septembrī Valmieras apriņķa Viļķenes pagasta Katriņu mājās. Bērība rit brīvi un bezrūpīgi, jo ģimene rentē lielu zemi, kas dod labus ienākumus. Pirmās skolas gaitas sāktas Limbažos, bet mācības ģimnāzijā - Rīgā. Pēc tam daži gadi dienestā cara armijā un vēlāk Latvijas bruņotajos spēkos. Iestājoties neatkarīgās Latvijas miera periodam, Erviņš uzsāk Katriņas saimniecības atjaunošanu, atver veikalu un iekārto kokaudzētavu. Līdztekus darbam saimniecībā aktīvi piedalās pagasta sabiedriskajā dzīvē: ir ērģelnieks vietējās draudzes baznīcā, vada pagasta kori un darbojas Viļķenes krājaizdevu sabiedrībā.

1944. gadā Ūdra ģimene dodas bēgļu gaitās uz Vāciju, kur dzīvo dažādās nometnēs, bet 1949.gadā par mītnes zemi izvēlas Kanādu un apmetas Londonā Ontario. Arī Kanādā Erviņš Ūdris ir aktīvs latviešu sabiedrības kultūras dzīves organizators – ir draudzes priekšnieks, ērģelnieks, raksta tekstus pašdarbības teātra vajadzībām. Apjaušot rakstnieka talantu un sekojot interesei, vāc materiālus vēsturiskam romānam par Limbažu apkārtnes notikumiem 13.gadsimtā, un ar izteiksmīgām ilustrācijām rotā paša sarakstītās atmiņu grāmatas. Šeit jāpiezīmē, ka Erviņa Ūdra paši izteiktā interese par glezniecību realizējas Kanādā ar četrus gadus pašmācības studijām šajā mākslas nozarē, un pēc tam ar daudzām gleznu izstādēm lielākos trimdas latviešu kultūras centros. Iespējams, ka Erviņa talanta dzirksts mākslā nebija mazāka kā brālēnam – pazīstamam latviešu māksliniekam Teodoram Ūderam, bet ceļš uz talanta apjausmu ne vienmēr iezīmējas ar vienu, spilgti saskatāmu trajektoriju.

Erviņa Ūdra mūžs noslēdzas 1970.gadā. Viņa mirstīgās atliekas pārpelnotas un apglabātas Londonas Mt Pleasant kapsētā.

Apraksta vienības uzkrāšanas laiks.

Aptuveni no 1940.gada līdz 1980.gadam; (pārsvarā 1950-1965).

Glabāšanas vēsture.

Dokumenti veidojušies galvenokārt Erviņa Ūdra dzīves laikā Kanādā. Pēc viņa nāves, dokumentus manto dēls Alfs Ūdris.

2

Tiešais iegūšanas avots.

Dokumentus valsts glabāšanā LVA Alfs Ūdris nodod 2007.gada 26.jūnijā ar dāvinājuma līgumu Nr. 71.

Temats un īss saturs.

LVA nodotie dokumenti galvenokārt radušies pagājušā gadsimta otrajā pusē, taču bagātu informāciju un kultūrvēsturiska rakstura priekšstatus satur par gadsimta sākuma laiku Latvijā. Erviņa Ūdra atmiņu grāmatās stāstīts par autora bērnības un jaunības gadiem. Grāmatas ilustrētas ar autora krāsainiem oriģinālzīmējumiem (akvarelis). Vairums zīmējumu attēlo konkrētas vietas un bijušās ēkas, kur risinājušies aprakstītie notikumi. Pamatā tie saistās ar autora dzimto vietu – Viļķenes pagastu.

Erviņa Ūdra rakstnieka un mūziķa talantu apliecina fondā nodotās lugas „Mežsargs Siliņš” teksts un notis uzveduma vajadzībām komponētai mūzikai.

LVA fondā nodots arī albūms ar fondažņa glezniecības darbu fotoattēliem, kā arī pēc atmiņas sakārtots Ūdru-Ūderu dzimtas koks. Minētajā dzimtas koka aprakstā lasāms, ka Jāņa Ūdra 4 dēlu ģimenē pēc 1860-tā gada diviem dēliem - Dāvidam un Jēkabam baznīcas grāmatās uzvārds rakstīts kā „Ūder”. Citi izziņas dokumenti fakta precizēšanai nav apsekoti.

Izvērtēšana.

Dokumenti saņemti valsts glabāšanā daļēji sakārtotā veidā.

Komplektēšana.

Paredzēts dokumentu papildinājums.

Sistematizācija.

Vērtības ekspertīze, sistematizācija un aprakstīšana veikta 2007.gadā. Aprakstā lietas kārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa. Dokumenti lietās – hronoloģiskā kārtībā.

Pieejamības noteikumi.

Bez ierobežojuma.

Dokumentu valoda.

Dokumenti latviešu valodā.

Fiziskais raksturojums.

Apmierinošs.

Aprakstījumu sastādīja
Personu fondu un trimdas dokumentu
daļas vadītāja vietniece

Anda Mjurka

24.10.2007.

FONDS Nr. 1758

ŪDERS TEODORS (1868-1915), gleznotājs-grafiķis,
 ŪDERE KARLĪNE (1864-1956), skolotāja,
 ŪDERE ANNA ELIZABETE (1904-1993), skolotāja,
 ŪDERE ELZA MARGRIETA (1907-1993), skolotāja, ŪDRIS ERVIŅŠ
 (1895-1970), Viļķenes pagasta sabiedriskais darbinieks/dzimtas fonds

APRAKSTS Nr. 4

[1940-1980]

Nr. p.k.	Lietas nosaukums	Datējums	Lapu skaits	Piezīmes
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Dokumenti ar ziņām par Erviņu Ūdri, Erviņa Ūdra sakārtotā informācija par Ūdru-Ūderu dzimtu.	[1969-1980]	25	
2.	Erviņa Ūdra atmiņas par dzīvi Viļķenē. Bērnība un jauneklā gadi. I grāmata	[1950-1970]	64	mašīnraksts ar autora zīmējumiem
3.	Tas pats, II grāmata	[1950-1970]	66	tas pats
4.	Tas pats, III grāmata	[1950-1970]	52	tas pats
5.	Tas pats, IV grāmata	[1950-1970]	61	tas pats
6.	Tas pats, V grāmata	[1950-1970]	69	tas pats
7.	Erviņa Ūdra dziesmu lugas „Mežkungs Siliņš” teksts un notis.	[1940-1955]	77	
8.	Erviņa Ūdra dziesmu lugas „Mežkungs Siliņš” teksts ar režisora piezīmēm.	[1940-1955]	46	
9.	Erviņa Ūdra dziesmu lugas „Mežkungs Siliņš” mūzikas aranžējuma materiāli (notis).	[1940-1955]	52	
10.	Latvijas-Kanādas Apmācības centra izdots fotoalbūms ar Erviņa Ūdra gleznu attēliem.	[1950-1960]	24	fotogrāfijas

Izveidotas un pastāvīgi glabājamo lietu **aprakstā Nr.4 iekļautas 10 (desmit) lietas.**

Aprakstu sastādīja:

Personu fondu un trimdas dokumentu daļas vadītāja vietniece

Anda Mjurka

23.10.2007.

Pieņemtas valsts glabāšanā 10 (desmit)

no Nr. 1 līdz Nr. 10, tai skaitā

literi -

izlaisti Nr. -

nav pieņemti Nr. -

akts Nr. -

LVA arhivists [Signature]

20 07 g. « 20 » 11

Aprakstā 10 (desmit)

lietas

no Nr. 1 līdz Nr. 10, tai skaitā

literi -

izlaisti Nr. -

nav pieņemti Nr. -

akts Nr. -

LVA arhivists [Signature]

20 07 g. « 20 » 11

1	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 3 (trīs) _____
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā: litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas
ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja MC. KUP. _____
amats _____ paraksts _____ paraksta atšifrējums _____
20.11.2007. _____
datums